

Dnr 20231219-3

Hörselskadades Riksförbund
Box 1068, 164 25 Kista
tel: +46 (0)8-457 55 00
e-post: hrf@hrf.se
www.hrf.se

2023-12-20

Till dig som är ledamot i
Vårdstyrelsen, Region Uppsala

Rösta nej till hörselcheck på torsdag!

På torsdag ska Vårdstyrelsen ta ställning till ett förslag om att införa ett helt nytt vårdssystem i Region Uppsala: ”Ett nytt förfrågningsunderlag för LOV Grundläggande hörselrehabilitering ska tas fram enligt liknande modell som Region Skåne” (punkt 4 i beslutsunderlaget).

Det här är chockerande.

Hörselskadades Riksförbund (HRF) i Uppsala har inte fått någon information alls om detta. Inget samråd har skett med patientorganisationerna. Hur kan Vårdstyrelsen fatta beslut om att förändra hörselvården i grunden, utan någon dialog med patienternas företrädare?

Men det värsta är själva förslaget. Det är häpnadsväckande att Region Uppsala ens överväger att införa ett Fritt val-system med hörselcheckar efter den synnerligen allvarliga kritik som har riktats mot såväl Skåne-modellen som motsvarande system i Region Stockholm.

System med hörselcheckar har dömts ut av en rad tunga instanser – Socialstyrelsen, Statens medicinsk-etiska råd (Smer), den statliga Hjälpmedelsutredningen och regionala utredningar. Region Skånes egen utredning från 2019 konstaterar: ”Det är svårt att se att någon annan än de större hörapparatillverkarna har något att vinna på systemet med rekvisitioner”.

Precis så illa är det. Att införa hörselcheckar innebär att Region Uppsala öppnar för krass försäljning och vilseledande information.

I både Skåne och Stockholm har auktoriserade mottagningar satt i system att uppmana patienter att köpa hörapparater privat, ibland för tiotusentals kronor, trots att det finns utmärkta hörapparater i det upphandlade sortimentet. Audionomer hamnar på dubbla stolar, som både vårdgivare och säljare, vilket medför etiska dilemman och skadar det viktiga förtroendet mellan patient och vårdgivare.

Så gott som dagligen kontaktas HRF av hörselskadade som köpt hörapparater, eftersom mottagningen hävdar att regionens upphandlade hörapparater är dåliga. I Stockholm

har HRF-föreningar infört en stödverksamhet, där den som ska prova ut hörapparater kan få sällskap av en annan medlem, just eftersom så många råkat illa ut.

Beslutsunderlaget till Vårdstyrelsen hävdar att Skåne-modellen innebär ”större valfrihet för patienten”. Men det är inte sant. Tvärtom har valfriheten blivit sämre i både Skåne och Stockholm, eftersom de flesta mottagningar ägs av hörapparat-koncerner och provar i stort sett bara ut de märken som ägaren tillverkar. Valfriheten handlar mest om att välja prisnivå: ”Hur mycket har du råd att betala för att höra?”.

Detta kan också få en direkt och mycket negativ effekt på vårdkvaliteten. Region Stockholm ligger i dag i botten på det Nationella Kvalitetsregistret för hörsel-rehabilitering. Och det är ett tungt vägande skäl till att Region Stockholm nu har beslutat att avveckla Fritt val-systemet.

Så varför föreslås då ett hörselchecksystem i Uppsala? Inte för att patienterna har efterfrågat det, utan ”för att göra vårdvalet mer attraktivt för privata vårdgivare”, som det står i beslutsunderlaget. ”De privata leverantörerna har möjlighet att få in en extra förtjänst för sina egna hörapparater.”

Det är bedrövligt att läsa detta. För den ”extra förtjänsten” kommer i hög grad från äldre som har betalat skatt i hela sitt liv. Människor som ofta har låg pension och ibland måste låna för att kunna köpa de hörapparater de rekommenderas av sin vårdgivare.

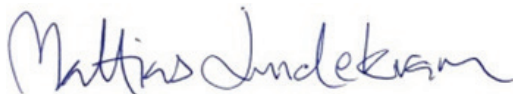
Enligt beslutsunderlaget skulle detta vara priset för att ”komma till rätta med de eskalerande köerna” och ”få privata vårdgivare att etablera sig.” Låt oss därför göra en sak alldeles klar: Ingen vet bättre vi i HRF, hörselskadades egen organisation, hur förödande det är med långa väntetider. För oss hörselskadade är hörselvård livsviktigt. Vi vill absolut inte ha långa köer.

Men valet står inte mellan långa köer och hörselcheckar. Det går att förena en trygg hörselvård av hög kvalitet med korta köer.

Därför uppmanar vi dig: **Rösta nej till hörselcheckar i Region Uppsala på torsdag.** Säg nej till att fatta beslut på ett otillräckligt och delvis felaktigt beslutsunderlag, utan viktiga fakta och konsekvensanalys. Säg istället ja till att prata med oss i Hörsel-skadades Riksförbund om hur hörselvården i Region Uppsala kan stärkas, på riktigt.

Gör om – gör rätt!

Vänliga hälsningar,

Mattias Lundekvam
förbundsordförande
Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Rosemarie Westerholm
distriktsordförande
HRF Uppsala län